Табла 1: Приступи проучавања теорија архитектуре

ФОРМА

ТЕОРИЈЕ ПРОЈЕКТОВАЊА

начин на који су архитектонска дела пројектована и грађена кроз историју, проучава формална својства архитектуре

ИНТЕЛЕКТУАЛНА ИСТОРИЈА

даје интелектуални оквир, проучава аргументе

ИНДИВИДУАЛИСТИЧКИ ПРИСТУП

све што се догађа у оквиру групе сводиво је на креативност појединаца и суму интеракција међу њима

увек нагласак на појединцу, а не на контексту као објашњавајућем ентитету

у писању интелектуалне историје фокус на артефакте, односно аргументе

историјски периоди немају вредност објашњења

ФОРМАЛИЗАМ

идеја да се неке ствари процењују као лепе независно од концепта, идеје или значења која се повезују са њима

у неким објектима се може уживати независно од човековог претходног знања о њима, од предрасуда или концептуалног садржаја који им даје када мисли о њима

протокол теоријског предочавања уметничког дела посредством облика

теоријска пракса која тезама о аутономији уметничког дела и битности *самог дела* нуди канонски концепт *формално заснованог* уметничког дела

научна, философска и естетичка концепција заснована на ставу да је задатак теорије уметности истраживање облика из кога проистиче уметничко дело... трагање за *самом ствари* у основи уметничког дела

ВИЗУЕЛНА ИМАГИНАЦИЈА И КОГНИТИВНА ПСИХОЛОГИЈА

„ЗНАЧЕЊЕ“

КУЛТУРНЕ ТЕОРИЈЕ

циљ да се открије улога архитектуре у култури и друштву - идеје повезане са архитектонским делима кроз историју, приповести које прате архитектонска дела, проучава „значења“

человекова свест одговара на два различита својства одређеног објекта

кроз слике — **кроз речи**

проучава два различита својства архитектонског дела која су

визуелно одредива — **вербално одредива**

КУЛТУРНА ИСТОРИЈА

говори о културном контексту, проучава контекст у коме је дело настало

КОЛЕКТИВИСТИЧКИ ПРИСТУП

колективни ентитети (култура, историјски период, нација, раса, класа) имају улогу у објашњењу креативних одлука појединачних историјских фигура

индивидуална креативност и интелектуалне способности појединаца су само резултат њихове историјске позиције у развоју одговарајуће културе којој појединац припада

креативности појединаца у разним областима су манифестације једног „духа“, или стања ума, који прожима њихове активности

ИСТОРИЦИЗАМ

доктрина по којој сваки период у историји има јединствен и посебан „дух“ или комплет идеја и тема који припадају само њему, у оквиру већег временског редоследа који тежи остварењу неког идеалног прогреса

у свом основном значењу користи да опише став, артикулисан у различитим облицима од стране различитих философа и историчара, да су људске одлуке и резоновање историјски одређени

историјско предвиђање главни циљ друштвених наука

циљ да се открију „ритмови“ или „обрасци“, „закони“ или „трендови“ који леже испод еволуције историје и да се извуче „кључ за будућност“

дух има потпуно нов и хомоген израз у свакој епохи, што чини застарелим културни, религијски, морални и политички образац претходних епоха

само „период имитације“ у уметности и односи се на ситуације у којима архитекте инспирацију директно изводе из историјског дела - свака епоха, век, или деценија имају стил који је легитиман, а улога поједничаног ствараоца је да буде „правичан према свом времену“

пежоративни термин - користи се у осудилачком смислу, да се укаже на оне који себи дозвољавају да буду под утицајем стилова прошлости